

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z powództwa L. S.
przeciwko V. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.
o wynagrodzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13
listopada 2024 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy
z dnia 4 lipca 2023 r., sygn. akt V Pa 29/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje radcy prawnemu E. P. od Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Legnicy) kwotę 1350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych), powiększoną o stawkę należnego podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 lipca 2023 r. Sąd Okręgowy w Legnicy w sprawie z powództwa L. S. przeciwko V. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. o wynagrodzenie, na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Legnicy z dnia 2 marca 2023 r., (którym oddalono powództwo i orzeczono o kosztach postępowania), zmienił zaskarżony wyrok: - w punkcie II w

ten sposób, że nie obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego należnymi stronie pozwanej, - w punkcie III w ten sposób, że określoną w nim kwotę 2.214 zł podwyższył do kwoty 2.700 zł plus należny od tej kwoty podatek VAT (pkt I), oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt II), nie obciążył powoda kosztami procesu poniesionymi przez stronę pozwaną w postępowaniu apelacyjnym (pkt III), przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Legnicy na rzecz radcy prawnego E. P. kwotę 1.350 zł plus należny od tej kwoty podatek VAT, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym (pkt IV).

Powód wniósł skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając ten wyrok w części, tj. w punkcie II wyroku, oddalającym apelację w pozostałym zakresie. Zaskarżonemu wyrokowi skarżący zarzucił naruszenie prawa materialnego: art. 22 § 1, § 1¹, § 1² k.p., przez ich niezastosowanie w sprawie i przyjęcie przez Sąd, że stosunek prawny łączący strony nie nosił znamion stosunku pracy, bowiem stopień podporządkowania powoda był ograniczony i nie ma dowodu na to, iż powód przy wykonywaniu czynności nie mógł być zastąpiony przez inną osobę, podczas gdy powód był w stałym kontakcie z pozwanym i na bieżąco wykonywał jego polecenia co oznacza wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy, a praca faktycznie była wykonywana osobiście przez powoda.

Skarżący podniósł również zarzut naruszenia przepisów postępowania, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy: art. 227 k.p.c., art. 232 k.p.c., art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c., art. 245 k.p.c., art. 253 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 380 k.p.c., art. 382 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy przez pominięcie przez Sąd dowodu z opinii biegłego grafologa dla wykazania faktu prawdziwości podpisu na dokumencie KW, rachunku do umowy zlecenia, oświadczenia powoda o rozliczeniu za pracę - oraz porównania czasu wypełnienia dokumentów i złożenia podpisu na nich, podczas gdy przeprowadzenie powyższego dowodu mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie wykazanie faktu braku rozliczenia się z powodem z tytułu wynagrodzenia za pracę oraz należności z tytułu odbytych podróży służbowych oraz brak uwzględnienia przez Sąd innych dowodów służących wykazaniu rzeczywistego czasu pracy powoda, m.in. dokumentów CMR i tachobooków.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części - punktu II wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa prawnego z urzędu za obie instancje i za postępowanie kasacyjne, ewentualnie uchylenie również wyroku Sądu pierwszej instancji w części oddalającej powództwo i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi lub innemu równorzędnemu z zasądzeniem kosztów zastępstwa prawnego z urzędu. Alternatywnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części oddalającej apelację w pozostałym zakresie i jego zmianę w tej części przez orzeczenie co do istoty sprawy i ustalenie, że pomiędzy stronami istniał stosunek pracy i zasądzenie na rzecz powoda niewypłaconego wynagrodzenia za pracę i należności z tytułu odbytych podróży służbowych - diety oraz ryczałty za noclegi oraz zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego z urzędu za wszystkie instancje i za postępowanie kasacyjne według stawek radców prawnych z wyboru, a nie z urzędu według kwot zastosowanych przez Sąd drugiej instancji. Pełnomocnik z urzędu oświadczył, że koszty powyższe nie zostały mu ani w całości, ani w części przyznane.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Podniósł, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem pominięcie przez Sąd drugiej instancji dowodu z opinii biegłego grafologa miało wpływ na wynik sprawy, którym było oddalenie apelacji w zakresie zasądzenia na rzecz powoda wynagrodzenia za pracę oraz należności z tytułu podróży służbowych. Jeżeli biegły stwierdziłby, że dokumenty prywatne zostały podpisane wcześniej in blanco albo że nie widnieje na nich podpis powoda to straciłyby one walor dokumentu prywatnego. Z literalnego brzmienia art. 245 k.p.c. wynika, że strona podpisuje dokument wypełniony treścią, z którą się zgadza, a nie pusty. Powód nie był w stanie zgodnie z art. 253 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. zaprzeczyć prawdziwości dokumentów prywatnych jak przez biegłego grafologa, bowiem nikt nie był świadkiem wzajemnych rozliczeń stron. Ponadto, zgodnie z art. 253 k.p.c. prawdziwość dokumentu KW powinna wykazać strona pozwana, bowiem od niej ten dokument pochodzi, a nie od strony zaprzeczającej. Sąd pomijając niniejszy wniosek dowodowy naruszył art. 6 k.c. w związku z art. 227 i 232 k.p.c. Ponadto Sąd Okręgowy stwierdził, iż sposób rozliczenia stron przez

przedstawienie przez powoda rachunku do umowy zlecenia jest charakterystyczny dla umowy zlecenia, a nie umowy o pracę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać

kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC z 2006 r. nr 4 poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171).

Skarżący nie zdołał wykazać występowania w sprawie wskazanej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Odnosząc się do podnoszonej przez skarżącego argumentacji należy zauważyć, że jak wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w sprawie biegły grafolog nie udzieliłby odpowiedzi na najważniejsze, uwzględniając stawiane przez powoda zarzuty, pytanie związane z tym, czy informacje znajdujące się w dokumentach pracowniczych powoda odpowiadają rzeczywistości. Ponadto powód, na którym spoczywał w tym zakresie z mocy art. 6 k.c. ciężaru dowodu, nie wniósł np. o przesłuchanie świadków, którzy mogliby posiadać takie informacje. Przedłożył jedynie własnoręcznie przygotowane dokumenty prywatne bez związku z dowodami potwierdzającymi odbiór wynagrodzenia.

W istocie skarżący *de facto* polemizuje zatem z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów dokonaną przez Sądy *meriti*, co zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej. Polemika z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalna (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06, LEX nr 1101306.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06, LEX nr 1102310; z dnia 20 stycznia 2016 r., II UK 292/15, LEX nr 2026233). Do postępowania kasacyjnego nie należy

rozstrzyganie sporów o ocenę dowodów ani o prawidłowość ustalenia stanu faktycznego sprawy, którym Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. jest związany. Sąd Najwyższy, nie jest sądem faktów, a wyłącznie sądem prawa. W zakresie jego ustawowych kompetencji nie mieści się korygowanie ustaleń faktycznych lub oceny materiału dowodowego dokonanego przez sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2018 r., I UK 437/17, LEX nr 2570520). Sąd Najwyższy jest bowiem związany w postępowaniu kasacyjnym ustaleniami faktycznymi dokonanyymi przez sądy (art. 393³ § 3 k.p.c.).

W związku z powyższym w sprawie brak jest oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej w postępowaniu kasacyjnym, orzeczono w myśl § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2024 r., poz. 764).

[SOP]

[a.ł.]